

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610- 120
Konu : Soru Önergesi

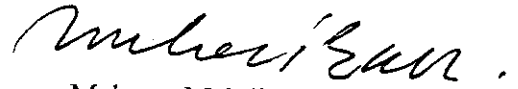
12 Ocak 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 30.11.2011 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.02.00-32415 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Erzurum Milletvekili Oktay ÖZTÜRK'e ait 7/1323, Amasya Milletvekili Ramis TOPAL'a ait 7/1324, Şanlıurfa Milletvekili İbrahim BİNİCİ'ye ait 7/1325, Muş Milletvekili Demir ÇELİK'e ait 7/1326, Aydın Milletvekili Bülent TEZCAN'a ait 7/1327, Balıkesir Milletvekili Namık HAVUTÇA'ya ait 7/1328, Erzincan Milletvekili Muharrem IŞIK'a ait 7/1329, Manisa Milletvekili Hasan ÖREN'e ait 7/1330 ve Ardahan Milletvekili Ensar ÖĞÜT'e ait 7/1331 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1-Görüş 7/1323 (1 sayfa)
- 2-Görüş 7/1324 (2 sayfa)
- 3-Görüş 7/1325 (5 sayfa)
- 4-Görüş 7/1326 (2 sayfa)
- 5-Görüş 7/1327 (1 sayfa)
- 6-Görüş 7/1328 (2 sayfa)
- 7-Görüş 7/1329 (2 sayfa)
- 8-Görüş 7/1330 (1 sayfa)
- 9-Görüş 7/1331 (2 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Demir ÇELİK
Muş Milletvekili
Esas No : 7/1326

Şeker pancarı üretimine uygulanan kota politikaları özellikle seçim bölgesi Muş ve İlçelerinde şeker pancarı çiftçisini oldukça zor durumda bırakmıştır. Muş'un Malazgirt ilçesinde 75.000 ton olan kotanın ancak 49.000 tonluk kısmı alınmış, 26.000 ton pancar toplanamadan toprak altında kalmıştır. 75.000 ton olan kotanın toplanabilmesi için dört kantarın olması gerekirken mevcut iki kantar ile belirlenen kotanın toplanması sağlanamamıştır. Muş'un Bulanık ilçesinde ise 140.000 ton olan kotanın ancak 96.000 tonu toplanmış, 44.000 tonu toplanamadan toprak altında kalmıştır. Mevcut kotanın toplanması için gereken kantar sayısı altı olması gerekirken mevcutta olan dört kantarla kotanın tümü toplanamamıştır. Bölgede 10 Kasım itibarıyla kar yağışı meydana gelerek toprak altında kalan pancar toplanamamıştır. Toprak altında kalan ve toplanamayan pancar toplansa bile file ile satılacağından pancar üreticisi çiftçiler ciddi oranda maddi kayba uğramıştır. Özetlediğim bu gelişmeler nazara alındığında aşağıdaki sorularımın cevaplanması hâsıl olmuştur.

SORU 1) Şeker pancarı üreticisi çiftçilerin uğradıkları maddi zarar ile ilgili bakanlığınızın bir destek fonu var mıdır? Böyle bir fon yok ise destek fonu oluşturmak için çalışmalarınız mevcut mudur?

SORU 2) Uygulanan kota politikalarına acil olarak bir önlem almayı düşünüyor musunuz?

SORU 3) Uygulanan kota politikalarının üreticilerin sosyo-ekonomik durumlarında meydana getirdiği değişiklikler ile mevcut gelişmeler karşısında üreticilerin davranışlarının ve yönelimlerinin ortaya konulması adına bir çalışmanız var mıdır?

SORU 4) Şeker pancarına kota uygulamalarının şeker pancarı ekim alanı ve üretim miktarına etkilerinden haberdar mısınız? Bununla ilgili bir araştırmanız ve ya çalışmanız mevcut mudur? Muş Şeker Fabrikasına 2011 yılında 518 bin ton pancar üretim kotası tahsis edilmiş olup, talep eden tüm üreticilere istedikleri miktarda kota tahsisi yapılmıştır.

CEVAP 1-2-3-4) Konuyla ilgili olarak T.C. Şeker Fabrikaları A.Ş.'den alınan cevabi görüş aşağıda yer almaktadır.

Muş Şeker Fabrikasına bağlı Bulanık ve Malazgirt kantarlarında 2011 yılında pancar teslimüne 23/09/2011 tarihinde başlanmış ve bu tarihten itibaren üreticiler tarafından getirilen pancarların tamamı hiçbir kısıtlama olmaksızın teslim edilmiştir.

Ülkemizde pancar üretimi uzun yıllar fiyat ve destek mekanizmaları ile dengelenmeye çalışılmış, ancak istenilen istikrar sağlanamamıştır. Bunun sonucunda, ülkemiz dönemsel olarak şeker ithalatçısı ya da ihracatçısı olma konumundan kurtulamamıştır. Bu nedenle; şeker üretiminde istikrarı ve kendi kendine yeterliliği sağlamak, stoklardan gelen kamu finansman yükünü azaltmak, uluslararası yükümlülüklerimiz çerçevesinde öngörülen tarım politikalarına uyum sağlamak ve üreticilere düzenli bir gelir temin etmek amacıyla, 1998 yılından başlamak üzere kotalı üretim uygulamasına geçilmiştir. 1998 yılında başlatılan bu uygulama ile 2001 yılına kadar olan geçiş döneminde pancar ve şeker üretimi nispeten kontrol altına alınabilmektedir. Buna paralel olarak 19 Nisan 2001 tarihinde yürürlüğe girmiş olan 4634 sayılı Şeker Kanunu ile pancar şekeri ve Nişasta Bazlı Şeker (NBS) üretimine kota getirilmiştir.

4634 Sayılı Şeker Kanunu gereği Şeker Kurumu ve bu kurumun karar organı niteliğinde Şeker Kurulu oluşturulmuştur. Şirketlerin şeker kotaları, yurt içi şeker talebi ile fabrikaların pancar işleme ve şeker üretim kapasiteleri dikkate alınarak Şeker Kurulu tarafından belirlenmektedir.

Pancar üretim kotaları ise her yıl Şeker Kurulunca tahsis edilen şeker kotası ile pazarlama yılı başı şeker stok durumu dikkate alınarak tespit edilmektedir.

4634 Sayılı Şeker Kanunu ile pancar şekerinin yanı sıra nişasta bazlı şeker üretimine de kota uygulaması başlatılmış ve pancar üreticilerinin korunması sağlanmıştır. Muş Şeker Fabrikası pancar üreticilerine ihtiyaçları kadar kota tahsis edildiğinden pancar üreticilerinin sosyo-ekonomik durumlarında herhangi bir olumsuz durum meydana gelmemiştir.

Şeker pancarı üretiminde kota uygulaması nedeniyle pancar ekim alanı ve üretim miktarlarında ülke genelinde ve Muş Şeker Fabrikasında herhangi bir azalma söz konusu olmamıştır. Muş Şeker Fabrikasında son 5 yılda sadece 2010 yılında tahsis edilen kota kadar üretim yapılmış, diğer yıllarda ise tahsis edilen kotanın ancak %65-88'i oranında pancar üretimi yapılabilmektedir. Ülke genelinde de kota uygulamasının başladığı ilk yıldan itibaren tahsis edilen pancar üretim kotasının yaklaşık %92'si kadar pancar üretimi yapılmıştır.

Kota uygulamasının başladığı ilk yıldan itibaren Muş Şeker Fabrikasına bağlı üreticilerin pancar üretim kotası taleplerinin tamamı karşılanmış olup, kotası olmadığı için pancar üretimi yapamayan hiçbir üretici bulunmamaktadır.